

Rijpe fase van de conjunctuur

Auteur(s):

De Nederlandsche Bank

*Deze rubriek verschijnt maandelijks en wordt samengesteld door I.J.M. Koole en A.C.J. Stokman van de Nederlandsche Bank.***Verschenen in:**

ESB, 83e jaargang, nr. 4142, pagina 198, 6 maart 1998

Rubriek:

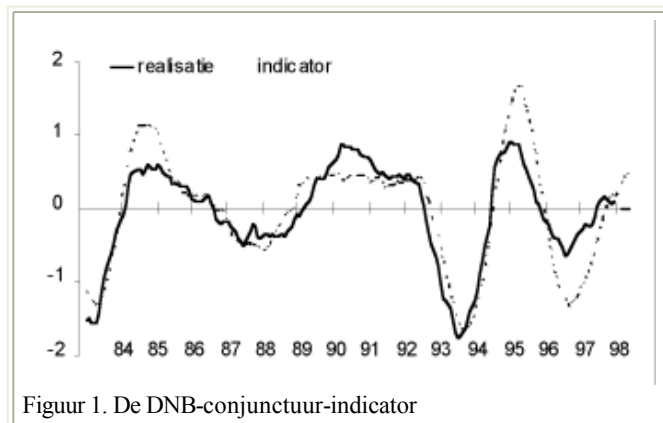
Monitor

Trefwoord(en):

conjunctuurindicator

De bbp-indicator duidt er op, dat de groei van de Nederlandse economie in het eerste kwartaal van 1998 zijn hoogtepunt bereikt.

De DNB-indicator, die ditmaal vooruitblik tot en met mei van dit jaar, duidt er op dat de korte-termijn vooruitzichten voor de conjunctuur in Nederland nog steeds gunstig zijn (zie [figuur 1](#)). Van de vijf componenten waaruit de indicator is opgebouwd dragen op dit moment met name de reële geldhoeveelheid gemeten aan M1 en de Ifo-indicator voor de Duitse verwerkende industrie bij aan de verdere stijging. Wel vakt de opgang geleidelijk aan af (zie [tabel 1](#)). Dit komt nog duidelijker naar voren bij beschouwing van de M1-deelindicator afzonderlijk, die circa 15 maanden vooruitloopt. Deze deelreeks bereikt haar top in de loop van de tweede helft van dit jaar en geeft daarna een daling te zien. Andere indicatoren zoals het door het CBS geënquêteerde producenten- en consumentenvertrouwen wijzen in dezelfde richting: de Nederlandse conjunctuur is in een rijpe fase van de cyclus beland.

Figuur 1. De DNB-conjunctuur-indicator

Tabel 1. DNB conjunctuurindicator sedert medio 1996

	96:III	96:IV	97:I	97:II	97:III	97:IV	98:I	98:II
niveau	-1,3	-1,2	-1,0	-0,6	-0,1	0,2	0,4	0,5
mutatie t.o.v. voorg. kwartaal	-0,3	0,1	0,2	0,4	0,5	0,3	0,1 à 0,2	0,1 à 0,2

Groei-indicatoren

Op basis van de DNB-conjunctuurindicator voor de productie in de verwerkende industrie en een aantal andere reeksen, waaronder financiële, stelt de Nederlandsche Bank al geruime tijd een bbp-groei indicator voor Nederland op. Een aantrekkelijke eigenschap van dit type voorspellingen is dat ze relatief eenvoudig zijn en daardoor regelmatig kunnen worden 'ververst'. Bovendien blijkt de voorspelkwaliteit van dergelijke 'mechanische' prognoses vaak niet onder te doen voor die van macro-economische modellen. Daar staat overigens tegenover, dat macro-economische modellen een samenhangende economische beschouwing mogelijk maken en kunnen worden gebruikt bij spoorboekjes. Bbp-prognoses aan de hand van indicatormodellen moeten daarom vooral gezien worden als informatie ter aanvulling op die van macro-modellen.

In [tabel 2](#) zijn de jongste uitkomsten van deze bbp-groei-indicator opgenomen, lopend vanaf het vierde kwartaal 1997 - waarvoor op het moment van berekening nog geen realisaties bekend waren - tot en met het tweede kwartaal van dit jaar. Volgens deze indicator zal de bbp-groei in het vierde kwartaal van 1997 uit kunnen komen op 3,9%, iets meer dan het recentelijk door het CBS bekend gemaakte cijfer van 3,6%. Daarmee belooft voor 1997 in zijn geheel de groei van de Nederlandse economie 3,3%. Dit betekent, dat zonder de varkenspest

de groei 3,5 à 4% zou hebben bedragen. In het eerste kwartaal van 1998 blijft de groei volgens de bbp-indicator met een percentage van 4,1 hoog, maar deze zakt in het tweede kwartaal terug tot 3,2.

Tabel 2. Groei bbp-volume, % mutatie tov vorige overeenkomstige periode

97:I	realisatie			voorspelling	
	97:II	97:III	97:IV	98:I	98:II
2,6	3,1	2,9	3,9	4,1	3,2

Ook recente voorspellingen voor acht afzonderlijke EU-landen - waaronder Nederland - op basis het meerlandenmodel EUROMON laten zien dat de economische groei in Nederland dit jaar over haar hoogtepunt heen zal raken (bbp-groei van 3,3% in 1998 en 2,9% in 1999)¹. Met het voorspelde groeicijfer voor 1999 zal de economische ontwikkeling in Nederland naar verwachting weer meer in lijn komen te liggen met die in de Europese Unie als geheel

---

¹ De Europese economie in 1998 en 1999: een voorspelling met EUROMON, te verschijnen in het [Kwartaalbericht](#) van de Nederlandsche Bank, maart 1998.